Memo

AAN : Leden van de commissie Maatschappelijke Omgeving

VAN : Wethouder C.Y. van Staalduinen

C.C. : Overige raadsleden

DATUM : 10 januari 2025

BETREFT : Memo resultaten verkenning nacht- en weekendapotheek

In dit memo informeren wij u over de resultaten van de verkenning naar een nacht- en weekendapotheek in Westland. Deze verkenning is uitgevoerd naar aanleiding van LTA LTA264MO.

Achtergrondinformatie
In 2015 is de financiële toeslag voor apotheken die buiten kantooruren spoedmedicatie verzorgen, beperkt tot zogenoemde dienstapotheken. Op basis van landelijke richtlijnen is er een dekkend netwerk van dienstapotheken ontwikkeld. Deze richtlijnen stellen dat:
1. Een dienstapotheek binnen 45 minuten per auto bereikbaar moet zijn;
2. Een dienstapotheek voldoende omzet moet genereren om levensvatbaar te zijn.

Voor Westland betekent dit dat inwoners gebruik kunnen maken van dienstapotheken in Delft, Den Haag, Schiedam en Vlaardingen. Hiermee wordt voor Westland voldaan aan de landelijke richtlijnen.
Daarnaast worden dienstapotheken bewust gevestigd bij ziekenhuizen, spoedeisende hulp en dokterswachten. Dit waarborgt hun continuïteit en op die manier kunnen zij voldoen aan eisen rondom bewaking en beveiliging, zoals voorgeschreven door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

De situatie in Westland
Uit de verkenning blijkt dat de apotheekvoorziening in Westland goed is geregeld. De volgende punten onderbouwen dit:

1. **Geen signalen van tekortkomingen**
   Bij het zorgkantoor, de Huisartsenpost Westland (HAP Westland), de lokale apothekers, de Zorgorganisatie Eerste Lijn en de Zorgorganisatie Eerstelijn Apotheker (ZELA) zijn geen signalen ontvangen die wijzen op een tekort aan apotheekvoorzieningen in de regio.

2. **Ruime spoedvoorzieningen**
   - De HAP Westland beschikt over een ruime voorraad spoedmedicatie.
   - In noodgevallen, wanneer patiënten niet in staat zijn om medicijnen zelf op te (laten) halen, kan spoedmedicatie aan huis worden bezorgd. De ANW-dienstdoende (avond-, nacht- en weekenddiensten) beoordeelt of bezorging via de dienstapotheken, voor Westland in de meeste gevallen de Poli-Apotheek in Delft, noodzakelijk is. De kosten hiervan worden gedragen door de apotheek.
   - De apotheek aan de Stokdijkkade in Naaldwijk is op zaterdag van 10.00 – 16.00 uur open.

3. **Toegang tot omliggende dienstapotheken**
   De dienstapotheken in omliggende steden zoals Delft, Schiedam en Den Haag zijn

gekoppeld aan ziekenhuizen en spoedeisende hulp. Hierdoor is hun openstelling gegarandeerd. De norm van maximaal 45 minuten reistijd wordt hiermee voor de inwoners van Westland gehaald.

Financiële en organisatorische overwegingen

1. Onrendabel vanwege beperkte vraag
   De verwachte vraag naar een nacht- en weekendapotheek in Westland is te laag om een volwaardige voorziening rendabel te maken. DSW geeft aan dat Dienstapotheken in omliggende steden een veel groter aantal recepten verwerken dan de apotheken in Westland. Dit verschil in schaalgrootte maakt het opzetten van een nacht- en weekendapotheek in Westland financieel onmogelijk.

2. Personele capaciteit
   De zorgsector, en zo ook de openbare apotheken, kampt met een tekort aan gekwalificeerd personeel.[1] Dit probleem speelt ook bij de lokale apothekers in Westland. Het opzetten van een nacht- en weekendapotheek zou de bestaande personeelsdruk verhogen en kan ten koste gaan van de continuïteit van andere zorgvoorzieningen, zoals de huisartsenpost. Ook wordt er door de lokale apothekers en apothekersassistenten een te hoge werkdruk ervaren. Dit heeft de afgelopen weken ook het landelijke nieuws gehaald en ertoe geleidt dat de apothekers op 9 en 10 januari gaan staken. De lokale apothekers uit Westland gaan naar verwachting ook staken.

3. Weinig draagvlak bij lokale apothekers
   Onze lokale apothekers, DSW, ZELA, huisartsenpost hebben aangegeven dat er weinig tot geen draagvlak is voor een nacht- en weekendapotheek. Onze lokale apothekers leveren al een belangrijke bijdrage binnen de huidige kaders en vrezen dat uitbreiding met extra diensten de continuïteit van hun reguliere apotheekpraktijken onder druk zet. Dit komt onder andere door de toenemende werkdruk, lage vergoedingstarieven en de uitdagingen om personeel te behouden en aan te trekken door de lage lonen.

4. Hoge kosten
   Het opzetten van een nacht- en weekendapotheek brengt aanzienlijke kosten met zich mee, zoals personeelskosten, infrastructuur en 24/7 faciliteiten. Zonder een stabiele financiële basis zou een dergelijke voorziening structureel verlies draaien. De zorgverzekeraar DSW ziet dan ook geen aanleiding om deze kosten te financieren. De ZELA ziet tevens geen meerwaarde in een dienstapotheek omdat het aantal te verwachten spoedrecepten niet opweegt tegen de personele kosten en huisvestingskosten voor een nachtelijke bezetting.

Resultaten gezamenlijke analyse- en verkenning

In overleg met DSW, HAP Westland, lokale apothekers, ZEL, ZELA en de evaluatie van de situatie in Westland concluderen alle partijen dat er geen noodzaak is voor het opzetten van een nacht- en weekendapotheek.

1. Er wordt volledig voldaan aan de landelijke richtlijnen voor farmaceutische zorg buiten reguliere openingstijden.

[1] Zie ook: Arbeidsmarkt apotheeksector | KNMP.

Memo

2. De bestaande samenwerkingsafspraken met omliggende dienstapotheken en lokale zorgverleners bieden voldoende toegang tot spoedmedicatie.
3. Het opzetten van een aparte nacht- en weekendapotheek in Westland is financieel en organisatorisch niet haalbaar. Bovendien legt het een onevenredig zware belasting op het beschikbare personeel.
   Ook is er geen draagvlak onder de betrokkenen partijen.

Hoewel de gemeente hierin geen directe zeggenschap heeft, blijven wij faciliteren in de samenwerking met zorgverleners om de toegankelijkheid van spoedzorg zo goed mogelijk te waarborgen binnen de huidige mogelijkheden.